

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/37/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220201631
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4220201631.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Borisa Minksa, v konaní o návrhu maloletého K. T. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E. ako kolíznym opatrovníkom, o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva maloletým, dieťa matky O. Z., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, E., zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. Ing. Vajliková, s.r.o. so sídlom Ul. biskupa Király 6, Komárno, IČO: 47 251 395, v mene a na účet ktorej koná advokátka JUDr. Kristína Vajliková a Žigmunda Feketeho, nar. 6.6.1975, trvale bytom N. XXX, X. na X., ktorému svedčí otcovstvo, o odvolaní otca maloletého navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 18P/94/2020-22 zo dňa 19. augusta 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolačný súd odvolanie otca maloletého o d m i e t a.

Ž i a d e n z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 16.4.2020 sa maloletý zastúpený procesným opatrovníkom (na základe uznesenia Okresného súdu Komárno č.k. 12Pc/21/2019-9 zo dňa 23.7.2019 v spojitosti s opravným uznesením č.k. 12Pc/21/2019-23 zo dňa 22.8.2019 a s uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 7CoP/48/2019-43 zo dňa 30.12.2019) domáhal prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva, pretože obom rodičom zákonná lehota na zapretie otcovstva už uplynula, avšak v zmysle Dohovoru o právach dieťaťa má dieťa právo poznať svojich rodičov a z daného je možné vyvodiť záver, že záujmom dieťaťa môže byť aj zosúladenie matrikového a biologického otcovstva, keď podozrenie matrikového otca ohľadom jeho neotcovstva bolo potvrdené DNA testom zo dňa 29.3.2019.

2. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Komárno ako súd prvej inštancie podaný návrh zamietol a súčasne rozhodol o tom, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na obsah vykonaného dokazovania a citované ustanovenia zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z.z. - § 93 ods. 1 a 2, § 96 ods. 1 a 2), odôvodnil nasledovne:

Súd v danej veci konania o vyslovenie prípustnosti zapretia otcovstva napriek tomu, že podľa § 108 ods. 4 Civilného mimosporového poriadku je účastníkom konania len dieťa, konal aj s rodičmi ako účastníkmi konania, a to v záujme rozumného usporiadania vzťahov s prihliadnutím na zistenie a zabezpečenie najlepšieho záujmu dieťaťa. Rodičia dieťaťa sú jeho zákonní zástupcovia a na posúdenie skutočností, či je pripustenie zapretia otcovstva dieťaťom v záujme dieťaťa alebo nie, je nevyhnutné vyslychnúť aj priamo rodičov od ktorých vyjadrení a postojov je toto posúdenie bezprostredne závislé a dotýka sa aj ich práv a povinností. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že u maloletého dieťaťa

nie je v záujme vyslovenie prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva. Na to, aby súd mohol vysloviť pripustenie zapretia otcovstva a tým umožniť, aby maloleté dieťa mohlo následne podať návrh na zapretie otcovstva musia byť splnené dve podmienky, a to, že rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva a je to v záujme maloletého dieťaťa. Súd prioritne skúma záujem dieťaťa na zapretí otcovstva vtedy, keď rodičom uplynula lehota na zapretie otcovstva a nemôžu teda sami iniciovať konanie o zapretie otcovstva. Väčšia váha sa prikladá záujmom dieťaťa, záujmom na zabezpečení jeho sociálneho statusu, zabezpečení jeho výživy, než záujmom matrikového otca na zapretí otcovstva. Obom rodičom v danom prípade uplynula lehota, v ktorej mohli zaprieť otcovstvo. Keďže otcovstvo k maloletému bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na matrike, rodičia mali lehotu troch rokov od tohto určenia na to, aby mohli na súde zaprieť otcovstvo. Tú obaja zmeškali. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matrikový otec dieťaťa mohol mať minimálne pochybnosť o tom, že je otcom dieťaťa už v období narodenia dieťaťa, keďže uznal, že vedel o intímnom pomere matky v čase možného splodenia dieťaťa s iným mužom. Súd poukazuje v danom prípade na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/130/2017 zo dňa 29.5.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.. zn. 21Co/263/2016 zo dňa 26. 01. 2017, ktoré sa zaoberá prípustnosťou zapretia otcovstva určeného súhlasným vyhlásením rodičov a tiež na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (hlavne rozhodnutie vo veci č. 39277/06 - Kňákal proti Českej republike) z ktorých vyplýva, že aj Európsky súd pre ľudské práva posudzuje odlišne prípady vedomého založenia vzťahu otca a dieťaťa alebo nepopretia otcovstva matrikovým otcom v zákonom ustanovenej zapieracej lehote napriek vedomosti, resp. aj pochybnosti matrikového otca, že nie je biologickým otcom dieťaťa a také prípady, keď právny - matrikový otec svoje otcovstvo popiera po uplynutí zapieracej lehoty, počas plynutia ktorej však nemal vedomosť o tom, že nie je biologickým otcom dieťaťa. Ani dôkaz o vylúčení otcovstva matrikového otca k maloletému dieťaťu sám o sebe nepostačuje pre vyvodenie záveru, že zapretie otcovstva potom, čo matrikovému otcovi uplynula lehota na zapretie otcovstva je v záujme maloletého dieťaťa. Chránia sa prioritne záujmy dieťaťa nad záujmami matrikového otca, resp. matky dieťaťa. V danom prípade matrikový otec založil k maloletému rodičovský vzťah. Podieľal sa na jeho výchove, starostlivosti a výžive, a to vedome štrnásť rokov. Zapísaním matrikového otca do rodného listu vznikol a bol budovaný u dieťaťa rodinný a sociálny status, ktorý by sa mal práve v dôsledku pripustenia zapretia otcovstva oslabiť. Syn chodil pravidelne k otcovi na styk, stretával sa s otcovou širšou rodinou, so starou matkou ku ktorej doteraz chodíva. Nemožno sa čudovať, že vzťahy medzi otcom a synom sú vážne narušené. Ukázanie DNA testu synovi a vyjadrenie, že nie je synom svojho otca, ktorého za otca celých štrnásť považoval muselo byť pre maloletého v citlivom veku traumatizujúce. Opis vzťahu so synom zo strany matrikového otca ako bez emócií, citov, že má radšej manžela matky, že nič k synovi necítil a to ho tiež viedlo k pochybnostiam samo o sebe nestačí. Za vytvorenie vzťahu so synom predsa zodpovedá rodič svojím prístupom. Syn od narodenia vyrastal v sociálnom prostredí a väzbami na otca a na jeho rodinu. V záujme dieťaťa nie je zapretie otcovstva aj z dôvodu, že neexistuje, resp. nie je označený žiadny iný muž, ktorý by mohol byť biologickým otcom dieťaťa, ktorý by mal k dieťaťu väzbu, dieťa vychovával, ktorý by mohol nastúpiť na miesto matrikového otca. Úmysel matrikového otca aj matky, že do rodného listu dieťaťa zapíšu ako otca súčasného manžela matky je neprípustná konštrukcia, nesleduje záujem dieťaťa aj keby s tým manžel matky súhlasil. Nemožno predsa „meniť otcov“ maloletému v rodnom liste ako to vyhovuje záujmom matrikového otca a matky. Cieľom konania o prípustnosti zapretia otcovstva je len v prípade ak je to v záujme dieťaťa zosúladiť biologické otcovstvo s právnym stavom v matrike. Manžel matky nie je biologický otec dieťaťa. Akokoľvek priaznivý vzťah má manžel matky s maloletým navzájom to absolútne nemôže byť dôvod na takýto postup. Vzhľadom na uvedené skutočnosti v konaní nebol preukázaný záujem dieťaťa na tom, aby bolo zapreté otcovstvo a súd návrh zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Uvedený rozsudok, doručovaný okrem dieťaťa - jeho procesného opatrovníka i jeho rodičom a obsahujúci všeobecné poučenie o prípustnosti odvolania, po prevzatí rozsudku dňa 23.9.2020 do 15 dní od prevzatia napadol len otec maloletého domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby súd pripustil podanie návrhu maloletého na zapretie otcovstva, ktorý návrh je podľa jeho názoru v záujme dieťaťa. V dôvodoch odvolania poukázal na okolnosti podpísania vyhlásenia rodičov o otcovstve a až následného zistenia, že otcom maloletého nie je, keď sa vyjadril aj k rodinným pomerom maloletého, s ktorým sa od mája 2019 nestretol.

5. Súd prvej inštancie podané odvolanie doručoval na vyjadrenie matke i procesnému opatrovníkovi maloletého navrhovateľa, ktorý sa následne vyjadrili. Procesný opatrovník maloletého žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, matka maloletého spochybnila legitímáciu otca na podanie

odvolania, keď v prípade prípustnosti odvolania žiadala napadnutý rozsudok potvrdiť, pričom poukázala na potrebu skúmať, či v prípade maloletého navrhovateľa ide o jeho skutočnú vôľu zaprieť otcovstvo a že obaja rodičia v tomto konaní účastníkmi konania nie sú.

6. Podľa ustanovenia § 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z.), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú vo veci ustanovené v tomto zákone. Výklad tohto zákona (CMP) nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné (čl. 2 ods. 1 CMP).

7. Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP - zákon č. 160/2015 Z.z.), ak tento zákon neustanovuje inak (§ 2 ods. 1 CMP). Účastníkom je ten, koho tento zákon za účastníka označuje (§ 7 ods. 1 CMP). Účastníkom konania o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom je len dieťa (§ 108 ods. 4 CMP). Konanie sa začína len na návrh (§ 107 CMP). Proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou (§ 386 písm. b) CSP).

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a prihliadajúc na splnenie podmienok odvolacieho konania dospel k záveru, že podané odvolanie otca je potrebné odmietnuť v zmysle ustanovenia § 386 písm. b) CSP ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, nakoľko tento v zmysle ustanovenia § 108 ods. 4 CMP nie je účastníkom konania o prípustnosti podania návrhu na zapretie otcovstva dieťaťom, ktorého účastníkom je len dieťa, keďže ide len o jeho právo po uplynutí lehôt jeho rodičom, v dôsledku čoho len dieťa mohlo podať voči napadnutému rozsudku odvolanie, na čom nič nemení nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie konajúceho s rodičmi maloletého ako s účastníkmi konania (rodičia sú účastníkmi až prípadného konania o zapretie otcovstva) a v doručovaní napadnutého rozsudku aj rodičom maloletého dieťaťa. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP. V dôsledku uvedeného rozhodnutia odvolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia nepreskúmaval.

9. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).